

Kommissorium for arbejdsgruppe om tariffer i elsystemet

23. januar 2019

Det fremgår af Energiaftale af 29. juni 2018, at:

”(...) der nedsættes en arbejdsgruppe i andet halvår 2018, der bl.a. skal se på, om den nuværende lovgivning på tarifområdet fortsat er tidssvarende fx i forhold til fleksibelt forbrug, og om tarifferne kan opkræves mere omkostningsagt. Tarifiering af afbrydelige elkunder, herunder varmepumper, vil indgå i arbejdsgruppens kommissorium.”

Baggrund og formål

Tarifferne indgår som en del af elforbrugernes betaling for el og dækker eldistributionens omkostninger til drift af elnettet. På forbrugssiden består tarifopkrævningen af en nettarif til Energinet og netselskabet, begge målt pr. forbrugt kWh. Derudover betales et fast netabonnement til netselskabet. Elproducenter betaler som udgangspunkt en mindre indfødningsstarif på 0,3 øre pr. kWh til Energinet.

På nuværende tidspunkt udgør forbrugernes tarifbetaling pr. kWh hovedparten af tarifopkrævningen. Det, som netselskaberne primært producerer, er imidlertid kapacitet til at overføre el. Netselskabernes marginale omkostninger er dermed ikke pr. kWh (energimængden), men pr. kW (kapaciteten). Der er således et potentiale for, at tarifstrukturen i højere grad kan afspejle omkostningsstrukturen. Med *Afgifts- og tilskudsanalyserne* blev der peget på et potentiale for væsentlige samfundsøkonomiske gevinster herved.

Samtidig undergår elsystemet i disse år en markant udvikling fra centralt baseret produktion til i stigende grad decentral produktion, og der er blandt andet med Energiaftalen lagt op til øget elektrificering af bl.a. varmesektoren og øget udbygning med vedvarende energi. Det må desuden forventes, at der i stigende omfang vil komme flere elbiler på vejene, ligesom lagring af el på batterier må forventes at blive mere udbredt. Dette kan føre til ændringer i anvendelse og omkostninger forbundet med elnettet, hvilket øger behovet for at kunne sende klare prissignaler.

Tarifområdet er reguleret i elforsyningsloven, som implementerer EU-reglerne om tariffastsættelse og fastslår, at prisfastsættelsen skal ske efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger de enkelte køberkategorier giver anledning til. I medfør af EU-reglerne skal Forsyningstilsynet uafhængigt fastsætte eller godkende enten tarifmetoden eller selve tarifferne. I dag sker dette i praksis ved, at Forsyningstilsynet godkender et metodeoplæg fra branchen.

Der er pr. 1. januar 2018 indført en ny økonomisk regulering af netselskaberne, som giver selskaberne incitament til at mindske omkostningerne, hvorfor en tarifanalyse vil være afgrænset til at undersøge tarifstrukturen fremfor det samlede niveau i selskabernes tarifopkrævning.

Arbejdsgruppen skal analysere strukturen i eldistributørernes tarifopkrævning og om de nuværende principper, rammer og lovgivning giver mulighed for at fastsætte tariffer, der giver de rigtige incitamenter i forhold til de omkostninger, der er forbundet med forbrug, produktion samt transport af el. Det kan fx overvejes, i hvilket omfang afbrydelige forbrugere, herunder forbrugere med varmepumper, bør tarifføres. Samtidig skal der søges at tage højde for, at arbejdsgruppens anbefalinger er fremtidssikret ift. ny EU-regulering og i overensstemmelse med *Forsyningsstrategiens* principper om rammeregulering. Endvidere vil Forsyningstilsynets rolle blive belyst, og det vil blive vurderet, om Forsyningstilsynet har de nødvendige beføjelser til at sikre en hensigtsmæssig tarifstruktur.

Opgaver

Princippet om omkostningsægthed vil udgøre det centrale pejlemærke i arbejdsgruppens arbejde, som vil blive udmøntet gennem delanalyser, som hver undersøger følgende problemstillinger:

- *Tariffernes struktur.* Tarifferne opkræves i dag primært af forbruget per kWh. Det skal analyseres, hvorvidt den nuværende struktur i tarifopkrævningen fortsat er hensigtsmæssig samt hvilke alternativer til fast betaling per kWh, der kan være hensigtsmæssige, herunder fx dynamisk tarifiering og kapacitetsafhængig tarif. Endvidere undersøges strukturen for nettilslutningsbidragene og omkostningerne forbundet med tilslutning af forskellige typer elforbrugere. Det kan involvere en kortlægning af andre landes metoder.
- *Håndtering af kundekarakteristika.* Spændingsniveauet i nettet er i dag bestemmende for, hvilken tarif man betaler. Det skal analyseres i hvilket omfang bestemte karakteristika, fx afbrydelighed og brug af lagring, påvirker den omkostning man påfører nettet. Det undersøges samtidig, om forbrugerne skal kunne vælge imellem forskellige tarifmodeller alt afhængig af den enkelte forbrugers ønske om at være en aktiv forbruger.
- *Tarifiering af producenter.* Nettet udvides i dag også af hensyn til producenterne, som imidlertid kun i begrænset omfang betaler tariffer af den el, som leveres til nettet. Det analyseres derfor, i hvilket omfang elproduktion påfører nettet omkostninger, og om det kan foranledige et behov for indfødningsstariffer set ift. de eventuelle konkurrencemæssige konsekvenser for danske elproducenter. Dette skal desuden ses i sammenhæng med støtteniveauet til VE-producenter. Omvendt skal det vurderes, i hvilket omfang producenter aflaster nettet, særligt ift. decentral produktion. Samtidig skal der ses på håndteringen af egenproducenter i tarifsystemet.
- *Geografisk differentiering.* Geografisk differentiering er som udgangspunkt ikke muligt i den nuværende lovgivning. Det vil blive analyseret, om dette er hensigtsmæssigt, og under hvilke omstændigheder det eventuelt kan være hensigtsmæssigt at ændre lovgivningen blandt andet mhp. at aktivere fleksibilitet på en bestemt radial for at undgå eller udskyde reinvesteringer i nettet.
- *Energinets tarifiering.* Energinet tarifferer i dag slutforbrugerne direkte, selvom det kun er få slutbrugere, der er tilsluttet direkte på transmissionsnettet. Det vil blive analyseret, om Energinet i stedet alene bør tarifføre forbrugere direkte

tilsluttet transmissionsnettet, og hvordan der sikres sammenhæng mellem distributions- og transmissionstarifferne.

Hver analyse vil indeholde en vurdering af, hvorvidt den nuværende tarifopkrævning er indrettet, så den afspejler de påførte omkostninger i nettet ift. den relevante problemstilling og – i det omfang dette ikke er tilfældet – hvorvidt lovgivningen bør ændres, så der fremadrettet opkræves mere omkostningsægte. Analyserne skal desuden belyse de samfunds- og erhvervsøkonomiske, provenumæssige, energimæssige samt fordelingsmæssige konsekvenser af ændringer af tarifstrukturen.

Arbejdet afsluttes med en opsamlende rapport indeholdende en samlet vurdering og anbefalinger til eventuelle lovændringer, heriblandt en vurdering af behovet for ændringer i Forsyningstilsynets beføjelser. Samtidig kan analyserne ses som fagligt input til branchens arbejde med udarbejdelse af nyt tarifdesign.

Arbejdsgruppen skal afslutte sit arbejde inden udgangen af 2019. Arbejdsgruppen vil have fokus på først at analysere tarifiering af afbrydelige elkunder, herunder varmepumper, samt tarifiering ved lagring af el på batterier, og afslutte denne del af arbejdet i første halvår 2019.

Sammensætning og organisering

Der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, Skatteministeriet, Finansministeriet og Forsyningstilsynet. Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet er formand.

Der nedsættes en følgegruppe bestående af eksterne interessenter. Følgegruppen indkaldes, når hver af delanalyserne foreligger og bidrager med kommentarer og andet input til hver delanalyse. Den endelige rapport sendes til følgegruppen.

Dansk Energi og Energinet har i foråret 2018 igangsat et fælles DSO-TSO-tarifsamarbejde med det formål at fastlægge fælles designkriterier for fremtidens distributions- og transmissionstariffer. Repræsentanter fra arbejdsgruppen vil deltage i DSO-TSO-tarifarbejdet mhp. vidensdeling og koordinering mellem de to projekter.